

Zetode paastukuu mängotamise

Piä kolm aastäka om ansamblih Zetod pilli mängnü nelli Setomaa tsurra – Jalmar Vabarna, Jaanus Viskar, Heimar Puurmaa ja Artur Linnus. Ütehkuuh omma' nä viiskümmend kõrda laval üles astnu.

Lugusid tulõ õnnõ mano ja mänguoskus paranõs, helü lätt ka jämmembäst. Tsuradõ tegemise' märgitäs är' nii umah maakonnah ku mujalgi.

aastäka omma nä võlunu sponso-reid ja hindajaid niivõrd, õt kõgõ ommava saanu viil määndsegi auhinna. Eelmitse aastäka auhinnast valmisi näil video põdra laulust, a sjookõrd saiva Põlva restoranilt suurõ tordi, mis üteh Kuldatsäuga naistõga är' süüdi. Ütine etteastminõ miildü pallodõlõ, nii õt tõõnõ kõrdki võisi' midägi üteh ette võtta.

Ütsätõistkümmendäl paastukuu pääväl sõidiva tsura'

Vasakul Jalmar Vabarna vaese mehe ja Jaanus Viskar rikka mehe rollis. Folkfestil esitatud lugulaulu kohandaja ning ansambli juhendaja on Kristjan Priks.

Ilmar Vananurme foto

Paastukuu mängotaminõ nakas pääl maakonna rahvapilli pääväga umah Verska Kultuurimajah, kohe oll kokko tulnu pallo pillimiihi õgast kandist. Inämbjaolt olliva noorõ pillimehe' ja nu' kiä Setomaal eläse ja hõste karmoša ja kandlõmängu mõistva.

Säitsmes Rahvamuusika-tõõtluste festival Põlvah om Verska poistõlõ üttest tähtsämbäst proovikivist. Õga kõrd tulõ luvva vahtsõnõ tõõtõlus üttest rahvalaulust. Lugulaul midä seto poiisi' kaasastiva oll' „Rikas ja vaene“. Sjoõ aastäka esinemisele olliva kaasatuka Kuldatsäuga naase', kiä esitivä' lugulaulu nii, nigu nimä omma-va taad laulu uma säidsetõistkümmend aastakka laulnu.

Ansambel Zetod valiti kolmandat kõrda rahva lemmikust. Õga

Tartu liina, õt osa võtta Eesti Muusikaaukhinnad 2006 üritusõst. Ansambel Zetod olli üles säet etno/folkartisti nominendist üteh Vinlandi ja Jäääärega. Mi seto poiisi' omma viil veiga noorõkõsõ ja vähä tuntu', õt sääntsel suurõl üritusel auhinda noppi'.

Põlva Maavalitsus kõrrald katõkümne neländäl paastukuu pääväl noortõfoorumi „Hullud ideed“, koh Zetod mängõ'-lauli' ja paksõva vällä ummi „hullõ ideid“.

Parhilla om viil paastukuu a' suvõl tulõ näil pillimängu laagri' ja pallo esinemisi ja sügüsest viil vahtsit lugusid.

JANE VABARNA
Verska Kultuurimajast

Keelepäev Petseri 2. Keskkoolis

Tänavune keelepäev Petseri 2. Keskkoolis 23. märtsil oli arvult viies.

Õpilased esitasid montaaži teemal „Minu kodu, kool ja emakeel“.

Keelepäeval osalesid külalised Tõnu Tender ja Anne Kesküla haridusministeeriumist ning Anton Pärn ja Marju Reismaa kultuuriministeeriumist.

Külalised kiitsid lapsi hea esinemise eest.

Petseri 2. Keskkooli eesti keele õpetaja Vally Tamm tänas EV Teadus- ja Haridusministeeriumi, kelle töõtjad on osalenud keelepäevadel ja ühtlasi toonud teisi-ge esinejaid – Soome Vabariigist, Võru Instituudist, ajalehtedest Postimees ja Eesti Päevaleht ning Eesti Televisioonist.

Koolivaheajal toimus kooli ekskursioon Tartusse.

(Infoallikad
Vally Tamm – „Setomaa“)

Setomaa Valdade Liidu tegevustest

Setomaa kultuuriprogrammist 2005 toetatud projektid, mis veel käimas:

ajaleht „Setomaa“, Setomaaad tutvustavad brošüürid ja voldikud, osalemine messidel.

Setomaa riiklikust kultuuriprogrammist 2006 toetatud projektid: Setomaa infoportaali arendamine mitmekeelseks ja interaktiivse ajalehe „Setomaa“ käivitamine infoportaalis. Eesmärk teha infoportaalis www.setomaa.ee turismiinfo kättesaadavaks ka inglise ja vene keeles.

Setomaa muuseumide koostöökontseptsiooni ning arengu- ja tegevuskava lähteülesande väljatõõtamise ettevalmistamine. Eesmärk: Viia läbi üks õppe- ja seminarreis Setomaa muuseumide ning eramuuseumide juhtidele ja spetsialistidele, ettevõtjatele ja omavalitsuste töõtjatele eesmärgiga omandada kogemusi muuseumide koostõõst; viia läbi tsõõriklauud Setomaa muuseumide koostõõ aruteluks. Saadud toetus 17000 krooni. Tegevused: 2-päevase õppesõidu ettevalmistamine ja läbiviimine, tsõõriklaua korraldamine edasiste tegevuste kavandamiseks. Omafinantseering: osaliselt töõtaja maksumus. Ajakava: aprillil õppereis. Üks arutelu mai-kuus või augustis.

Lääne-Setomaa tsässonate

mõõdistamisjõõniste tellimine 2006. aastal. Eesmärk: Lääne-Setomaa tsässonate mõõdistamine 2006. aastal, et valmistada ette tsässonate inventeerimist, õigusliku staatuse fikseerimist ja restaureerimist. Saadud toetus 86730 krooni. Tegevused: mõõdistamisjõõniste tellimine. Ajakava: aprill – august.

Maarjapäevakirmase korraldamine Petseris. Saadud toetus 10000 krooni.

Tsõõriklauad kogukondade aktiveerimiseks 8 Lääne-Setomaa nulgus. Eesmärk: Aktiveerida tsõõriklauade korraldamise kaudu Lääne-Setomaa nulki (8 nulka) ja külasid (6 aktiivsemat küla) looma külaseltse või muid kogukonna elu koordineerivaid ühendusi ning koostama arengukavasid. Saadud toetus 10000 krooni. Tegevused: Üks tsõõriklauud külavanematele ja teistele arvamusiidritele. Huvitatud külade külastamine tegevuste kokkuleppimiseks. Tsõõriklauad vähemalt 6 aktiivsemas külas arengukavade ettevalmistamise algatamiseks. Omafinantseering: sidekulud ja enamus projekti juhtimisega seotud tööaega. Ajakava: märts-aprill – tsõõriklaua ettevalmistamine ja läbiviimine; aprill – juuni – külades kohtumised; september – november – külades tsõõriklauud.

Konkurss Seto hõberaha: saadud toetus 5000 krooni. Tegevused: zürri moodustamine, konkursi väljakuulutamine, tulemuste hindamine ja väljakuulutamine Seto Kuningriigi päeval.

Interreg IIIB toetatud projekt – Seto Käsitüü Kogo: veebruar 2006 – detsember 2007.

Tegevused ja ajakava: Meistrite juures kästõõpe (4-6 valdkonda, 4x5 päeva): september – detsember. Käsitõõlaager lastele. 2 päeva. Osalemine laatadel 2007 (Irboska, Lindora, Petseri)

Ettevõtõluskursuslaste kohtumised: detsembris Eestis, mais Petseris. Partner: Petseri administratsioon.

Riigireservist toetatud projekt: UNESCO 6 valla uuring. Aprillil lõpuks andmed analüüsitud. Tutvustav üritus mai-kuus.

Lähiaja tegevusi:

*Giidi-koolitus: märts – juuni.

*Pärantõidu seminar: 25.03.2006, Meremäe.

*MTÜ Piiriveere Liider asutamiskoosolek: 30.03.2006, Värskä.

*MTÜ Setomaa Turism üldkoosolek: 5.04.2006, Värskä.

*Setomaa päev Tartus Domus Dorpatensises: 10.04.2006.

Rahvusvahelisest käsitõõprojektist

Setomaa Valdade Liidul on hea meel teatada, et projekt, mille esitasime koostõõs Petseri rajõoni administratsiooniga, on edukalt läbinud programmi Interreg IIIA taotlusvoor, kus esitatud 48-st projektist sai rahastuse 16. Projekti ametlik pealkiri on „Kohalikel kultuuritraditsioonidel põhineva ettevõtõluse arendamine ja propageerimine Setomaa“, kõnepruugis – Seto Käsitüü Koda.

Projekti eesmärk on käsitõõnduslikele oskustele toetava ettevõtõluse arendamine ja teenindussektori loomine. Projekti käigus koolitatakse Eestimaa ja Venemaa poolt traditsioonilise käsitõõ (seto tekstiil, naha parkimine, lubjakivi töõtlemine ja ehitus, seto hõbeehete valmistamine,

ine, keraamika, puitarhitektuur vms) huvilist, 40 ettevõtõlikku inimest. Koolituse läbiviimisel kasutatatakse käsitõõoskajatest „vanameistrite“ abi.

Teine oluline rõhuasetus koolitusel on oma kätetõõd turustada. Selleks viiakse läbi nii Eesti kui ka Vene poolt 8 kuud kestev ettevõtõlusalane koolitusprogramm.

Osalejatele korraldatakse kohtumisi kogemuste vahetamiseks nii omavahel kui ka üle piiri. Oma toodangu tutvustamiseks ja turustamiseks saavad värsked käsitõõettevõtõjad projekti raames toetust osalemiseks Lindora, Petseri ja Irboska laatadel. Projekt toetab ka kataloogi koostamist, mis tutvustab piirkonnas valmistatavat käsitõõd ja käsitõõmeisterid.

Lastele on mõeldud kaks

suvekooli, kus nad saavad omandada kogemusi erinevatel käsitõõaladel.

Projekt kestab kokku 23 kuud - algab 2006. aasta veebruaris ja lõpeb 2007. aasta detsembris.

Kõiki, kes tunnevad huvi käsitõõoskuste õppimise ja arendamise vastu, palun kirjutada märgukiri aadressil kaja@setomaa.ee.

Märgukirjas nimetada ala või valdkond, mis pakub huvi ja millega oleks tulevikus soov endale leiba teenida.

Andke palun teada ka käsitõõmeisteritest, kellel on oskused mingilkindlal käsitõõalal, mida võiks ja tuleks Setomaal elus hoida ja arendada.

SETOMAA VALDADE LIIT

Ülevaade veebi-Setomaast

2005. aasta detsembris avatud veebiportaali www.setomaa.ee numbrilugeja ütleb, et kolme ja poole kuu jooksul on portaali külastatud ligi 4700 korral.

Veebruaris oli külastusi pisut alla 1300 ja päeva keskmine külastuste arv oli 47. Märtsikuus oli juba

23. kuupäeva seisuga need numbrid ületatud.

Pidevalt on selle aja jooksul täienenud ka setode andmebaas - 23. märtsi seisuga on end andmebaasi kirja pannud juba 140 inimest. Nende hulgas on aastatel 1920 – 1929 sündinud inimesi

3, 1930 – 1939 sündinuid 8, 1940 – 1949 sündinuid 17, 1950 – 1959 sündinuid 31, 1960 – 1969 sündinuid 31, 1970 – 1979 sündinuid 19, 1980 – 1989 sündinuid 27, 1990 – 1999 sündinuid 2 ja pärast 2000. aastat sündinuid 2.

Noorim inimene andmebaasis on sündinud 2005. ning eakaim 1924. aastal. Registreerimisel on olnud õige pisut aktiivsemad õrne-

ma soo esindaja – neid on 140-st 82. Enamus registreerunuist on andnud oma nõusoleku ka andmete avaldamiseks.

Üha sagedamini saadetakse Setomaa-leheküljele infot ürituste kohta. Esialgu oli teave napisõnaline, kuid nüüd on hakanud tulema rohkem huvitavaid ja täpsemaid kirjeldusi tulevastest üritustest.

Mõned on ära tundnud veebi-

lehel teabe järkjärgulise avaldamise võimaluse – esialgu saadetakse vaid sündmuse kuupäev ja lühinfo, hiljem lisatakse täiendavat materjali ja täpsustusi.

Tere tulemast ikka ja uuesti veebi-Setomaale – nii lugema kui infot ja ettepanekuid tegema!

KAJA TULLUS,
portaali toimetaja